

برنده و بازنده در سومین انتخابات ریاست جمهوری

اگر زمینه های پیروزی و عوامل شکست نامزدان در سومین انتخابات ریاست جمهوری افغانستان مورد تحلیل و ارزیابی قرار گیرد، راز این پیروزی در چه نکاتی نهفته خواهد بود و رمز این شکست را در کدام مؤلفه ها میتوان جستجو کرد؟

برنامه:

اولین نکته ی که مسیر پیروزی و شکست را برای رقیبان در کارزار انتخابات رقم خواهد زد، برنامه است. انتخابات بهار آینده به عنوان سومین انتخابات ریاست جمهوری افغانستان با دو انتخابات مشابه پیشین تفاوت های مشخص دارد. تدویر سومین انتخابات ریاست جمهوری بر خلاف دو انتخابات پیشین وابسته به اراده و توانایی دولت، سیاستمداران، رقیبان عرصه ی کارزار انتخاباتی و همچنان مردم در جهت استقلال و رهایی از وابستگی مطلق به اراده و کمک خارجی است. کسانی که در جهت رسیدن به کرسی ریاست جمهوری وارد میدان مبارزه انتخاباتی می شوند، زمانی در مسیر پیروزی گام خواهند گذاشت که اراده و استعداد خویش را در حرکت بسوی استقلال، ثبات و توسعه نشان دهند. مسلم خواهد بود که نشانه های آشکار این اراده و توانایی در آینه ی اندیشه و برنامه ی نامزدان انتخابات تبلور می یابد.

ارائه ی برنامه برای اداره و رهبری افغانستان پس از 2014 نخستین شرط پیروزی مدعی کرسی ریاست جمهوری در میدان رقابت و مبارزه ی سیاسی بر سر این کرسی است. رقابت انتخابات ریاست جمهوری در سومین انتخابات، رقابت بر سر برنامه خواهد بود. افکار عامه، خواست ها و مطالبات مردم در این دور که به شدت متأثر از تجربه ها و اندوخته های دو انتخابات پیشین ریاست جمهوری است این رقابت بر سر برنامه را شکل میدهد. مردم بصورت کل و جامعه مدنی بصورت خاص در سومین انتخابات ریاست جمهوری برنامه ی نامزدان را در محور توجه خویش قرار خواهند داد و اغلباً علاقه و رأی خود را در انتخابات با برنامه ی رأی گیرندگان هماهنگ خواهند ساخت. به نظر می رسد که دیگر دوران پیشین تظاهر، لفاظی و عوام فریبی نامزدان در دور گذشته به آخر خط رسیده باشد.

برنامه شامل تمام ابعاد زندگی سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، امنیتی، روابط خارجی و غیره می شود که نامزد انتخابات آنرا به عنوان خط مشی آینده حکومت خود ارائه کند. برنامه های نامزد انتخابات ریاست جمهوری میباید خطوط کلی، دقیق و عملی پیشرفت اقتصادی، ثبات سیاسی، توسعه و عدالت اجتماعی

و فرهنگی، همگرایی و همکاری متقابل خارجی و حل معضلات مختلف با همسایگان و کشورهای منطقه ای را ترسیم کند.

شفافیت و صداقت:

تنها برنامه برای پیروزی در مبارزات انتخاباتی نامزدان ریاست جمهوری کافی نیست. شفافیت و صداقت در برنامه مستلزم و متضمن این پیروزی است. شفافیت در برنامه ی نامزدان نیاز مند دو ویژگی صراحت و تطبیق است. نه تنها برنامه های اقتصادی، سیاسی، اجتماعی، فرهنگی، امنیتی، روابط خارجی و سایر عرصه های حیات جامعه از سوی نامزدان ریاست جمهوری خالی از ابهام و پیچیدگی باشد، بلکه آن برنامه ها بگونه ی منطقی و علمی زمینه های مساعد تطبیق و عمل را داشته باشد.

شفافیت به معنی صراحت و روشنی برنامه است. وقتی نامزد ریاست جمهوری از برنامه اقتصادی سخن دارد باید با شفافیت و روشنی توضیح دهد که توسعه اقتصادی را چگونه عملی می کند؟ زیر ساخت های اقتصادی را چگونه می سازد و هزینه های آنرا از کجا بدست می آورد؟ از بیکاری و فقر بصورت عملی چگونه میکاهد؟ توازن اقتصادی و عدالت اجتماعی را در جامعه چه سان تأمین می کند؟ فساد مالی و اداری را در دولت فاسد افغانستان با چه راهکار و راهبرد عملی از میان میبرد؟ و

وقتی نامزد انتخابات ریاست جمهوری از تأمین امنیت و استحکام ثبات سخن می گوید، او به دقت و شفافیت نشان دهد که ثبات را در کشور چگونه برمیگرداند؟ ظرفیت و توانایی نیروهای نظامی و امنیتی را در دسترسی به ثبات و امنیت سرتاسری چگونه بالا میبرد و ملیارد ها دالر هزینه ی این نیرو ها را از چه مدرک و منبعی تأمین می کند؟ و

زمانیکه نامزد ریاست جمهوری از صلح در کشور سخن می گوید، باید استراتژی صلح را با شفافیت و صراحت بیان کند. از دشمن و جنگ تعریف مشخص و روشن ارائه کند. بر خلاف سیاست مخدوش و ناپایدار رئیس جمهور کرزی و حکومت او در دوازده سال جنگ با طالبان این امر را با شفافیت بیان کند که با طالبان چگونه میتوان به صلح رسید؟ و

وقتی نامزد انتخابات ریاست جمهوری در مورد روابط خارجی صحبت میکند، از دخالت در بی ثباتی و جنگ افغانستان سخن می گوید و به خصوص انگشتان خود را در این دخالت بسوی پاکستان نشانه می گیرد، باید در برنامه های سیاست خارجی خود راه عملی قطع دخالت ها را مشخص نماید و بصورت منطقی ثابت کند که چگونه می تواند دیدگاه دشمنی و دخالت خارجی به خصوص پاکستان را به عدم دخالت، احترام متقابل پذیرش منافع دوطرفه تبدیل کند؟ مسلماً مردم حرف ها و ادعاهای کهنه و مکرر ریس جمهور کرزی و زمام داران قبل از او را در مورد رابطه و مشکل با پاکستان که توسط نامزد انتخابات ریاست جمهوری ارائه شود باور نمی کنند. نامزدان سومین انتخابات ریاست جمهوری افغانستان باید با شفافیت و صداقت برنامه ی عملی خود را در جهت حل مشکل با پاکستان ارائه کنند. هر گونه

تکرار و بازخوانی همان سیاست ناکام شصت ساله در مورد دخالت و خصومت پاکستان چون تصمیم حل منازعه مرزی و ارضی با پاکستان توسط مردم افغانستان از سوی نامزدان انتخابات ریاست جمهوری مبین بی برنامگی، ریاکاری، فرافکنی و عدم شفافیت و صداقت آنها در سیاست خارجی است. وقتی نامزد ریاست جمهوری از نیازمندی افغانستان به عنوان کشور فقیر و نیازمند به مساعدت جهان در عرصه های مختلف حیات سخن می گوید، سیاست جذب این مساعدت را با شفافیت و صداقت روشن کند. او با تبیین برنامه روشن در این امر هم مردم افغانستان و هم جامعه بین المللی را قانع سازد که کمک ها را در جهت توسعه و پیشرفت حیات مختلف جامعه و کشور افغانستان هزینه می کند و جلو فساد و غارت مافیای قدرت سیاسی و اقتصادی را در چپاول این کمک ها می گیرد. نامزدی که برنامه ی خود را منحیث نامزد برنده و به عنوان رئیس جمهور آینده ارائه می کند قبل از همه خودش به درستی آن در هر دو عرصه تیوری و عمل باور و اطمینان داشته باشد. هر گونه تظاهر و عوام فریبی در برنامه به شرمساری و شکست نامزد انتخابات می انجامد.

عقلانیت و مدنیت:

برنامه ی نامزد ریاست جمهوری در عرصه های مختلف حیات باید برنامه های مبتنی بر عقلانیت و مدنیت باشد. برنامه های برخاسته از احساسات و عواطف که نشانه های خردگرایی و خرد ورزی را در خود کمتر حمل میکند، فاقد ارزش های علمی و عملی و به شدت ریاکارانه و پوپولستی است. این در حالی است که عرصه های مختلف سیاست افغانستان از نقص و حتی عدم عقلانیت سیاسی رنج میبرد و سیاست مداران کشور چه در عرصه قدرت سیاسی و چه در بیرون از آن با این کمبود موجب تداوم و پیچیدگی بحران می شوند. با توجه به اهمیت عقلانیت و مدنیت در عرصه ی سیاسی، بازتاب عقلانیت و مدنیت در برنامه های نامزد ریاست جمهوری راه را به پیروزی وی در مبارزات انتخاباتی بیشتر مساعد می کند. پیروز نهایی در سومین انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در آغاز بهار آینده با نامزدی خواهد بود که با معیارها و ویژگیهای مورد بحث وارد مبارزات انتخاباتی شود؛ صرف نظر از آنکه برآیند انتخابات برای او چه باشد. نامزد برنده و پیروز در انتخابات ریاست جمهوری افغانستان، نامزدی دارای برنامه و با ویژگی شفافیت، صداقت، عقلانیت و مدنیت است.